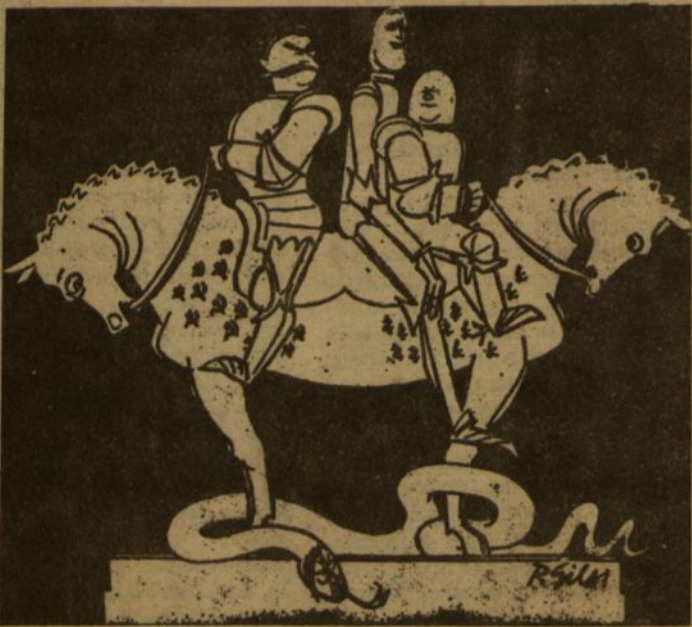

VERTYBIŲ PERKAINAVIMAS

PRIEŠ 20 METŲ PASIBAIGĖS KARAS NEATNEŠE PASAULIUI GERESNĖS SANTVARKOS. — TAUTŲ TEISĖ TVARKYTI SAVO PAČIŲ LIKIMĄ BUVO TUOJAU PAT PANEIGTA. — ŠIANDIEN PASAULIS BAIGIA DALINTIS Į ITAKOS SFERAS, Į KURIAS NEĮSILEIDŽIAMI PASALIECIAI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prieš 20 metų, 1945 m., šveicarų "Schweitzer Illustrierte" karikatūristas pastatė tokį paminklą praeito pasaulinio karo laimėtojams: kairėje Stalinas, dešinėje Rooseveltas su Churchilliu. Kad toks divgalvis žirgas niekur negalėjo nueiti, šandien jau niekam nebėliko abejonės.

Vos tik 20-čiai metų nuo paskutinio pasaulinio karo pabaigos praėjus pasidėjė visai aišku, kad bent amerikiečių kraujas tame kare buvo pralietas visai bereikalo. Tvarka, įvesta pasaulyje po to karo, pasirodė esanti nepastovi ir negera. Pagaliau likimo ironija panorėjo, kad prezidentas Johnsonas, kuris rinkimus laimėjo, taip sakant, talkos korta, JAV interesams apsaugoti griebtųsi tokių priemonių, kurios prieštarauja nustatytai tvarkai. Jis įsakė bombarduoti šiaurinę Vietnamą, nors tas formaliai žitrint nėra atsakingas už sukilimą pietiniame Vietname, jis pasiuntė marinius į Dominikų Respubliką, nors tas prieštaravo OAS -- Amerikos Valstybių Organizacijos statuto 15 str., kuris skamba: "Nė viena valstybė ar valstybių grupė neturi teisės kištis, tiesiogiai ar netiesiogiai, dėl bet kokios priežasties, į kitos valstybės vidaus ar užsienio reikalus".

Iš kitos pusės, nepaisant tokio teisinės raidės skambėjimo, vargu ar rasis protaujantis žmogus, kuris iš esmės pasmerktų prezidento Johnsono iniciatyvą. Pailiktas savo likimui prasidėjęs sukilimas Dominikų Respublikoje otių tikrai privedęs prie komu-

nistų įsigalėjimo tame krašte. Ir net tuo atveju, jei komunistai ten per kokį stebuklą ir nebūtų įsigalėję, didelės žmonių gyvybių aukos, per keletą dienų padėtos ant to sukilimo aukuro, buvo niekuo nepateisinamos. Tiesa, buvęs režimas nebuvo tobulas, tačiau tas kraštas iki šiol dar neturėjo geresnės santvarkos ir jos tikrai negalima įvesti iš dalies ginklus miniai.

Vistiškai aišku, kad Jungtinių Tautų Organizacija, sukurta po karo talkai pasaulyje išlaikyti, negalėjo susitvarkyti su jai skirtu uždaviniu. Tai turėjo būti aišku iš pat pradžių. Kaip galima taisyklą išlaikyti bendraujant su sovietais, kurie visai nėra suinteresuoti jos išlaikymu, ypač jei chaosas jiems gali būti naudingesnis?

Vietoje, kad Jaltose su sovietais derėtis dėl pasaulio padalinimo ir valdymo, amerikiečiai būtų geriau padarę daugiau pastangų dėdami Atlanto Unijos idėjos išpuoselėjimui. Unijos, kuri apjungtų tas valstybes, kurios sugėba ir gali demokratiškai tvarkytis ir turi daugiau ar mažiau bendras pažiūras į atskirą žmogų, jo teises bei pareigas. Tartinasis su sovietais buvo tu pažiūrų išdavimas, kuris ir privedė

prie dabartinių liūdnų rezultatų.

Jei JAV nesirūpina dėl komunistinio režimo siautėjimo Lietuvoje ar Lenkijoje, šiauriniame Vietname ar šiaurinėje Korėjoje, kodėl jos turi priešintis tokio režimo įvedimui Pietų Vietname ar dabar Dominikų respublikoje? Sakoma, kad esamoje padėtyje JAV negalintios būti viso pasaulio policininku, tam jos nesantios pakankamai pajėgios. Bet jei taip, kur yra riba, kurią peržengus reikia laukti JAV intervencijos?

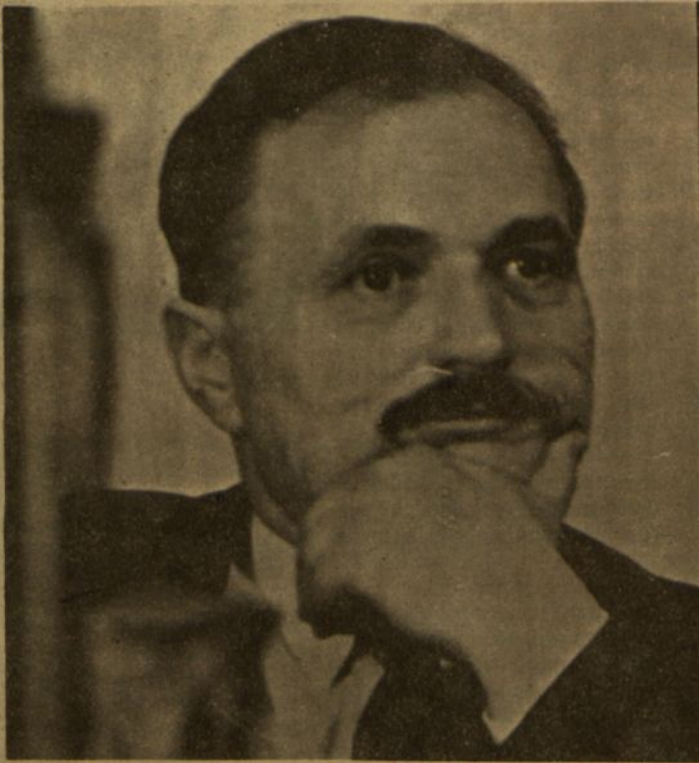
Walteris ieškodamas argumentų už JAV invenciją Dominikų respublikoje, aiškina, kad juos galima surasti visai kitur. Būtent senoje taisyklėje, kad didžioji valstybė nenori, kad jos įtakos sferoje įsiviešpatuotų kokia kita didžioji valstybė. Savaimė aišku, jog JAV negali prileisti, kad Sovietų Sąjunga tvarkytų tam tikrus kraštus vakariniame pusrutulyje. J.F. Kennedy bandė taip daryti, bet šandien turėtų būti visiems aišku, kad tai buvo labai klaidinga. Tačiau, jei JAV turi vakarinėje hemisferoje tam tikrų interesų, kurių negali atsisakyti, nenorėdamos nusižudyti, kaip yra su Vietnamu? Gal tas kraštas turėtų būti Kinijos įtakos sferoje?

Faktiniai ir dabar veikia įtakos sferų teorija. Kaip atsime name, JAV nesirūšo padėti Tibetui randomiesiems kiniečiams į pavergiant, nei vengrams, nei pagaliau Berlyniui, į aptveriant Chruščiovo tvora. Kitaip sakant, 1945 m. vasario 9 d. Jaltose iškilmingai priimtas nutarimas, kad tautos turi teisę pasirinkti laisvais rinkimais tokią santvarką kokios pačios nori, buvo tik pasaulio mulkinimas. Stalinas tokio nutarimo nė neminė laikiyis, o Rooseveltas su Churchilliu neturėjo jo-

KAS RUOŠĖ PERVERSMĄ BULGARIJOJE? VYTAUTAS ALSEIKA

Miglotos žinios apie įvykius Bulgarijoje, apie balandžio m. 7 d., žinoma, turėjo sudominti Vakarų pasaulį. Šveicarijoje neabejojama, kad Sofijoje iš tikrųjų būta pasikėsinimo nuversti partijos bei valdžios vadovus. Klek spėjama, kad Sofijoje iš tikrųjų smurto keliu užimti komunistų partijos centro komiteto būstinė, suminti politinio biuro narius ir įvesti naujus partinius pareigūnus. Sukilėliai buvo tikri turėję kariuomenės sluoksnių paramą. Pagal kai kurias žinias, sąmokslą susekė sovietinis saugumas --

DR. BRONIUS NEMICKAS — NACIONALINĖS MOKSLŲ FUNDACIJOS LAUREATAS

Nacionalinė Mokslių Fundacija šiemet paskyrė premijas 20-čiai Amerikos kolegijų ir universitetų politinių mokslų profesorių dalyvauti Southern Methodist Universitete (Dallas, Texas) įvyksiančiame trijų savaičių simpoziume, kuris nagrinės klausimus, ar ir kaip matematikos dėsniai gali būti pritaikyti politiniams mokslams.

Į šį mokslininkų simpoziumą Nacionalinė Mokslių Fundacija parinko ir Dr. Bronių Nemicką, Good Counsel kolegijos politinių ir ekonominių mokslų profesorių.

kie pagrindo prileisti, kad Stalinas ar jo įpėdiniai kada nors jo laikysis.

Jei karas dėl tokios santvarkos įvedimo nėra įmanomas ar prasmingas, didžiosiom valstybėm nėra kitos išeities, kaip tik grįžti prie senos tvarkos ir jėgos politikos, kur ji dar įmanoma. Ir kur tik JAV savo jėgą pademonstravo, visur jos buvo sėkmingos.

mokslą buvusi įsimačiusi "titoistinė grupė". Tai tik spėliojimai, kuriuos paprastai tenka vertinti su nemaža atsargumo doze.

Vertinant buvusį sąmokslą, pirmiausia tenka žvelgti į dalyvavusių asmenų politinį bei praeities vėidą. Visi dalyviai -- buvę partizanų vadai. Tai žmonės, kuriems priklausė savo metu nužudyti Kostofas ir dabartinis partijos vadas Todor Živkovas. Žmonės, kuriuos vargiai laikytume Tito šalininkais -- dar karo metu, dėl Makedonijos klausimo tarp jų ir jugoslavų buvo kilusi nemaža įtampa ir dar neatslūgusi ir šandien. Sunku tikėti, kad sąmokslas būtų buvęs organizuojamas tik dėl santykių su Jugoslavija ir vien dėl to, kad po vasario m. įvykusio neseniai pasitraukusio užsienio ministro Popovičiaus lankymosi Sofijoje, santykiai tarp Bulgarijos ir Jugoslavijos yra žymiai pagerėję.

O jei kalbama apie simpatijas Pekinui, tai nereiškia, kad sąmokslininkai būtų dideli Pekino politikos šalininkai ir juo labiau netenka manyti, kad jiems būtų rūpėję grįžti prie Stalino laikmečiu buvusių metodų. Iš vieno dalyvių buvo patirta, kad greičiau jiems rūpėjusios "laisvėjimo tendencijos". Reikia atminti, kad Maskvos -- Pekino konfliktas kaip tik yra puiki priemonė operuoti toms komunistų partijoms ar jų frakcijoms, kurios susirūpinusios siekti tautinės nepriklausomybės. Pvz., rumunų komunistai palaiko gerus santykius su Pekinu, nors užsienio politikoje jie nėra Pekino sąjungininkais, be to, jie siekia palaikyti gerus santykius ir su Vakarais, vidaus politikoje stebime atsargias pastangas liberalizacijos kryptimi.

Kas yra dabartinis bulgarų partinis vadovas Živkovas? Jis ir jo grupė atsirado valdžioje Chruščiovo dėka. Jis valdžioje išsilaikė ne tik Maskvos paramos dėka bet ir dėl jo ir jo sėbrų į kompromisus palinkusios laikyenos. Pasėkos buvo tos, kad Bulgarija visose srityse priversta laikytis Maskvos vedamos politikos ar krypties. Tiesa, bulgarams buvo leista vykdyti jų numatytą krašto pramoninio programą, tačiau ji, pagal Maskvos nurodymus visiškai suplakama su Maskvos interesais. Tiesa, pastaruoju metu Bulgarija iš Sovietų Sąjungos gavo nemažus kreditus, tačiau tuo pačiu ypu ji verčiama perduoti Sovietams už

Lietuvių studentų žygis į Washingtoną

Paskutiniu metu eilė demonstrantų pasmerkę Prezidento griežtą politiką prieš komunistų agresiją Vietname, šitie radikalai ir suklaidinti pacifistai reikalauja pasitraukti iš Pietryčių Azijos ir nusilenkti prieš agresyvų komunizmą. Mes, Amerikos lietuviai studentai, privalome pasmerkti tokią akciją; atmintime, kad Vakarų griežta laikysena prieš komunistinį pasikėsiniimą betkur yra žingsnis į Lietuvos išlaisvinimą.

Tam tikslui spontaniškai grupė -- Amerikos Lietuvių Jaunimas Už Laisvę -- buvo sudaryta, pritariant New Yorko ateitininkams, akademikams skautams, neolitu anams, LSS ir Lietuvos Vyčiams. Lietuvių Jaunimas Už Laisvę organizuoja tvarkingą demonstraciją, kuri rems Prezidento pozityvią politiką, užstojančią ke- lią komunistų agresijai Vietname. Demonstracija įvyks 1965 m. gegužės 15 d. Visi dalyviai tvarkingai demonstruos prie Baltųjų Rūmų su plakatais, Memorandumais, remiais Prezidentui dabartinę politiką, bus įteiktas Prezidentui ir Valstybės Sekretoriui. Po to, demonstrantai nužygiuos prie Lincolno paminklo, kur bus padėtos vainikas. Demonstracija įvyks tarp 11 val. ryto ir 2 val. vak. Washingtono policijai pritariant.

Amerikos Lietuvių Jaunimas Už Laisvę ragina visus lietuvius ir bičiulius prisidėti prie demonstracijos. Autobusai organizuojami New Yorke ir New Jersey didesnėm grupėm; kaina į abu galus \$6 asmeniui.

Autobusų kelionės registravimą tvarko:

Woodhaven -- Shallins -- Šalinskas, 212 VI 7-4499; Apreiškimo parapija -- Sandanavietinė, 212 EV 8-1826; Atsimaitymo parapija -- prel. Balkūnas, DA 6-2236; Atletų Klubas -- A. Vakselis, VI 6-3246; Darbininkų administracija -- kun. Banitinas, GL 2-2923; Ateitininkai -- Vainius, HI 1-9761; Skautai akademikai -- R. Legeckis, JA 3-0398; Vyčiai -- J. Mažeikaite, VI 3-0667; Skautės Akademikės -- A. Senkutė, EV 6-6879; Neolituai -- J. Maurukas, VI 6-5447, New Jersey: Bayonne -- kun. P. Žemekis, 201 436-1412; Kearny -- kun. Šarnus, 201 WY 8-4616; Elizabeth -- kun. Karalevičius, 201 EL 2-2271; Paterson -- kun. Dabušis, 201 271-1693.

Amerikos Lietuvių Jaunimas ir Organizacijos Už Laisvę prašo visų organizacijų vadus išskirti šitą reikalą savo grupėms, paskatinti narius įsijungti į demonstraciją, ir jei galima, duoti finansinę auką.

Malonėkite siųsti aukas Antanui Mažeikai, 149-42 118 St., So. Ozone Park, N. Y. Teliktės paramėti šitą teigiamą akciją!

Aigidas Budreckis

Clevelando neolituai gražiai pasirodė Philadelphia's neolituų metinėje šventėje išpildant meninę programą. Stovi iš kairės: D. Vadopolaitė, A. Nasvytytė, V. Stankevičius, V. Eimutytė, ir V. Mockutė. A. Gruzdienės nuotrauka

menkas kainas savo tikro produktus. Tik visai neseniai Bulgarija pradėjo dėti pastangas kiek plėsti prekybos ryšius su Vakarais, bet tai tik -- pradžia. Politiniu atžvilgiu, Chruščiovui ne besant Kremliaus valdovu, o jis buvo ir Živkovo globėju, dabar kaip tik geras metas tikinti atžvilgiu artėti su Vakarais.

Jei žvelgti į buvusio sąmokslą ar maisto motyvus, tai pagal visus duomenis ir sąmokslą vykdytojų vėidą atskleidus, greičiau galima daryti išvadą, kad sąmokslininkai norėjo pasekti Rumunijos pavyzdžiu, kitaip tariant, jie siekė didesnės tautinės nepriklausomybės. Kiekvienam bulgar-

(Nukelta į 2 psl.)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LAIŠKAI, LAIŠKELIAI...

Reikėtų sakyti -- margos gromatėlės! O tų gromatėlių margumas -- neišpasakytas...

Štai, vienas Dirvos bičiulis iš Los Angeles nusiskundžia šio laikraščio "stagnacija ir monotonią". Kodėl? Neslepia jis ir priežasties tai savo nuomonei paremti: "Šiais metais pasigendu informacijos apie Rezoliucijoms remti komiteto darbus".

Kaip to komiteto simpatikas, laiškų autorius negalės suprasti, kodėl Dirva tuo klausimu visai neberašo... "Man atrodo, kad laikraštis tarnauja skaitytojui informuoti", sako laiškų autorius.

"Rezoliucijų sąjūdį yra faktas ir laikraštis gyvo fakto ignoruoti negali". Kaip Dirvos skaitytojas, laiškų autorius kviečia "Dirvą grįžti į plačios informacijos kelią"...

Informacija svarbi ne vienam lietuviškam laikraščiui. Toji "gyvybės gysla" privalo būti švari informacijos sklandžiai srovei. Todėl vienas bičiulis iš Chicago ir barasi, užsiruštinęs, kad straipsnio kopija, tilpusi pirma kitame laikraštyje, nepateko Dirvoje. (Neteko dar tos kopijos matyti nei kituose, išskyrus tą vietą, laikraščiuose). "Aš vis dėlto abejoju, ar publicistiniame tremties laikraščiui būtų kokia lygio žala, išspausdinus to paties teksto švietimo informaciją. Mano rašinyje juk toks yra. Taip galvodamas, aš jį ir pasiunčiau šio laikraščiams". Tačiau laiškų autorius teisingai stato klausimą: "O informuojant spaudą apie švietimo padėtį, ar būtų galima tenkintis tik kuriuo vienu laikraščiu?"

Aišku, kad ne. Tik klausimas ar vienu ir tuo pačiu ir vieno autoriaus straipsniu šio laikraščiuose jau ir apimama visa švietimo padėtis?...

Yra įdomių laiškų, tik gaila, kad juos lydi prierašai -- "Tikrai privatus". Dalis tų laiškų reiškia susirūpinimo Vasario 16 gimnazija. Vienas jų taja tema iškelia problemą visai rimtai, taip, kad tikrai kyla klausimas, kodėl taip ilgai tie gimnazijos reikalai neištiriami ir neišsprendžiami objektyviai. Gal per daug nenusižengsiu tam reikalaujamam privatumui (mano nei laiškų autoriaus vaikai tos gimnazijos nelenko!) pacituodamas tik tiek: "Jau kelintą kartą pastebiu, kaip Dirva atsargiai rašo apie Vasario 16 gimnaziją. Tai gerai. Tačiau gimnaziją reikia palaikyti ir išlaikyti iki kol tik įmanoma. Tačiau ir rūpintis reikia, kad būtų ji tinkamoje aukštumoje. Daugelis dėl to sielojasi. Tikrai Gimnazijos reikalai svarstomi nevisų objektingai. Neretas ir nežino visų Gimnazijos reikalų".

Gimnazija yra didelis ir rimtas objektas. Apsišaudymais tikrai nieko nebus laimėta. Todėl laiškų autorius teisingai ir pastebi, kad "reikia tokios institucijos, kuri ir pačiai Gimnazijai būtų autoritetas, ir tiems, kas ją išlaiko". Tokio autoriteto, kuriam nusilenkti besiginčiją pusės, tikrai reikėtų. Bet -- ar mes nesusižinysime dėl autoriteto autoritetingumo?...

Laiškų eilėje guli ir kitas, ranka ir paskubomis rašytas. Bet tas laiškas turi savybę be galo daug energijos, ne mažiau ir emocijų. Jis pulkia nušviečia tų vyrų darbą, kurie ryžtasi vieni atlikti didelius, svarbius ir reikšmingus darbus. Bet tame darbe jie lieka dideli savo ryžtu ir emocija, dideli gerų

tikslų siekime, bet beveik vienai, kai kalba prasideda apie reikiamą paramą.

"Šiandien oro paštu gavau Dirvą iš mūsų atstovo su vedamuoju liečiančiu News Digest International. Perskaitęs apsidžiaugiau moraline parama, už ką dėkoju Dirvos leidėjams ir redaktoriams. Esu daug kam į visą pasaulį rašęs, pradedant visais veiksniais ir baigiant šiaip pažįstamais bei parinktais adresais. Ir vieną faktą turu konstatuoti, kad šalia poros išimčių, visą žurnalo išlaikymo našą neša daugumoj nebe mūsų veikėjai, bet paprastai elliniai žmonės, kuriems, rodos, ta politika lyg ir mažiau turėtų rūpėti negu intelektualams".

Grįžkime prie to žurnalo. Pasirodo, jis siuntinėjamas į JAV, Kanadą, P. Ameriką, Angliją, Vokietiją, Turkiją, Indiją, Nac. Kiniją, N. Zelandiją, o plačiausiai yra skleidžiamas, kur ir leidžiamas, Australijoje. Jį skaito parlamento nariai, diplomatai, religijų vadai, politinių partijų ir antikomunistinių organizacijų vadai ir platesnė visuomenė, besidominti kova su komunizmu ir su tuo susieta politika.

"Statau klausimą", rašo laiškų autorius, "ar yra bent vienas lietuviškas veiksnys, kuris galėtų geriau išpopuliarinti Lietuvos laisvės bylą ir kovą prieš komunizmą visų penkių kontinentų visuomenės tarpe, kaip kad News Digest International tą uždavinį atlieka?"

Kodėl toks darbas nesusilaukia tinkamos paramos? Gilus ir ne nuo šiandien sprendžiamas ir vis neišsprendžiamas klausimas.

Grįžtant vėl į pradžią, nesiorėtų tuo reikalu susilaukti prie laiškų, kad gal ir čia kalta Dirva su savo "stagnacija ir informacijos stoka". Yra eilė panašių klausimų, kur paramos reikia, tik reikia ir tų visų darbų ir užsimojimų koordinacijos. Visų uždavinių per dideli, visų jų nebeaprepiame.

Mandagioje pasiteiravimo formoje buvo gautas lyg ir užmetimas, kad Dirva pamiršusi ir Lietuvos Fondą...

Na, sakyčiau, Dirvai gal kiek per daug garbės ir dėmesio... Apie pozityvius, reikalingus ir našius darbus informuojame. Koordinacija -- ne laikraščio uždavinys. Stagnacija -- ji būtų regima, kartojant kelinti metai iš eilės tuos pačius faktus, talpinant tuos pačius veidus. Dirva informuoja tiek, kiek ji informuojama -- naujais, ne tais pačiais besikartojančiais faktais. To siekiame, tame darbe ir mes -- reikalingi paramos.

(j.č.)

Dail. Vytautas Ignas prie savo tapybos kūrinų.

R. Kisieliaus nuotrauka

VIEŠNAGĖ PAS DAILININKĄ arba KAIP VYTAUTAS IGNAS GERAIS KELIAIS NUEINA

Keli atsiminimai, pastabos ir mintys parodos proga Clevelande

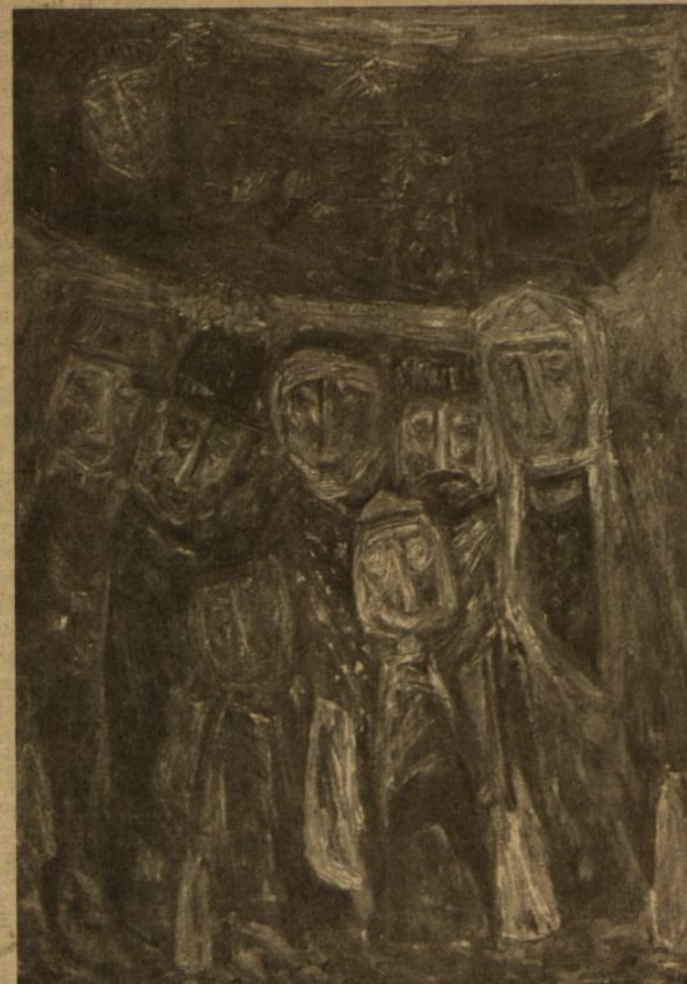
HENRIKAS NAGYS

savybių savininkas jau mane vairavo "trumpiausiu keliu" (kaip vėliau paaiškėjo, senovės lietuvių tiesą kalbėjo patarišė, sakdami: tiesiai arčiau, aplinkui greičiau!) į savo namus kažkokios karalienės kaimelį prie New Yorko. Pervaziavom bulvarus, kreivas gatves, net sašlavykus (ir jie vadinosi bulvarais!) kol pasiekėm tikslą. Smagu buvo įvažiuoti jaukion gatvėn, primenantį tykų priemiestį, kur žaidžia vaikai ant šiltų šaligatvių ir saulė spindi ant medžių šakų.

Ir taip staiga patekau į Igną tapybos pasaulį, nes atvėrus duris

mane pasitiko maloni šeimininkės šypsena ir paveikslai. Atrodė, kad namai buvo pastatyti paveikslams. Kiekviena siena buvo jais uždengta ir žiūrėjo į mane veidais ir gamtovaizdžiais, keistų paukščių akimis ir neįprastais horizontaliais, žmonių pavidalais ir ornamentais, liaudiškomis reminiscencijom ir išsvajotų pasaulių dailtais.

Dabar, kai galvoju apie įžangoje minėtas diskusijas, žinau, kad mačiau tapytą poezijos pasaulį, kurį, mes poetai, atkuriamė žodžiais, o Ignas atkuria spalvom. Jis yra poetas dailininkas ir aš nežinau ir nerasiau geresnio žodžio aptarti jo kūrybą, jo pa-

VYTAUTAS IGNAS Karnavalas. Aliejus. Iš parodos Gallery International Clevelande.

sisakymą spalvom. Gali būti, kad grynosios tapybos atstovai (jei tokia tapyba iš viso egzistuoja) siužetą ir konkretų pavidalą laiko nereikalingu ir atgyventu atributu, bet Vytautas Ignas moka ir sugeba į išlaikyti savo kompozicijose ir suteikia jiems gyvybę ir sielą. Ignas visuomet nori pasakyti ką nors ir, aš taip manau, jis tai sugeba, kaip nedaugelis mūsų jaunesniųjų dailininkų, (pavyzdžiui, Algirdas Kurauskas, Romas Viesulas, Vytautas Remelka ir kt.), kurie nėra siužeto atjungę iš tapybinio pasakymo. Kad nebūčiau neteisingai supratęs, noriu pastebėti, kad nemanau pažeminti nesiųžetinio žanro dailininkų (pav. Virkau, Žoromskis, Šapkus, Urbaitytė, Elskus, Bukauskas, Račkus, Zapkus ir kt.), Igną arba dar jaunesnės kartos atstovų, kurie labai sėkmingai ieško savo kūrybinio pasakymo grynai tapybiniuose bei kompoziciniuose sprendimuose. Iš tiesų, kaip jau buvo minėta anksčiau, dailės kūrinio vertės neapsprendžia jo idėjinė arba tematinė pakrova, bet vien ir tik tai formavimo kokybė.

Visa tai, beabejonės, daug kartų teko girdėti, patirti ir apmąstyti Ignui. Dar daugelį valandų būtų buvę galima praleisti jo naujų darbų tarpe, nuolat atrandant ką nors naujo, nematyto, bet pirmasai įspūdis, kurio nepamiršau iki dabar, buvo: Ignas savo nitrion paletėn yra atnešęs šviežaus, skambančio ir gyvastingo kolorito. Anksčiau jo kūrybą užvaldė nykaus pasaulio žmonės ir atributai būdavo labai dažnai perteikiami ir panašiai nykia, prigiesinta spalvų gama. Originalus, iki simboliško intensyvumo sutirštintas, Igną tapybos sakinyse anksčiau, pirmoj eilėj, siekė pasakyti idėją. Dabar, tuo tarpu, toji idėja perduodama daug subtilesniu tapybiniu mediumu, siekiant pirmiausia grynai tapybinio sprendimo ir tikrai vėliau tematinę užuominą primenant norimą atskleisti idėją. Visai neberadau naujuose Igną darbuose priekštinio simbolizmo arba ir perdrmatizuoto išgyvenimo. Tiekiai melancholiška man pasirodė dailininko išsvajotos šalies vizija su savo nepamirštamais vjėnių pavidalais, klaidžiojančiais lengvo praeinamumo migloj. Lygia meile ir šiluma įetraktuojami, tikrai pačiam skausmui atara kita dimensija: švelnesnė, įžvalgos ir susitaikymo nuskaidrinta, nuosaikesnė ir nuolaidesnė. Ir labai konsekventiškai tokią nuskaidrintą dailininko vidi nei laikysenai atliepia jo tapybinės priemonės: formų traktavimas bei koloritas. Intuityviai Ignas jaučia kaip tapyti. Todėl jam, tikriausiai, taip sunku žodžiais apsaityti savo darbus. Nors žodžių jis niekad nestokoja. Klausiant jo, tačiau, akimirkomis tarsi atsiveria toji versmė, iš kurios ateina jo žmonės, jo medžiai, jo priemiesčiai, jo dailiai, nes atatikmenų jiems nei gyvojo, nei mirusioj gamtoj nėra ir nebuvo. Jie tikri jo dvasios vaikai. Jie besąlyginiai visam gyvenimui yra jo vieno savastis. Ir jie knibžda jo sąmonėj, jo sąsamonėj ir neduoda ramybės, kol neatsiranda drobėj ar ant popieriaus lakšto. Ir jie tokie jau niekur ir niekad nematyti, kad ir pats Ignas į juos dažnai žiūri tarsi stebėdamasis jais.

Džiaugsmingesnė naujoji Igną tapyba. Nevien kolorito prasme. Daugiau joje kūrybinio pasitenkinimo. Lakumo ir grakštumo. Dėmesio subtiliom, visą kompoziciją atgaivinančiom, detalėm. Daugiau kruopštumo, ilgesnius dialogus vedęs dailininkas su savais žmonėmis. Daug ilgiau žvelgęs į fonus, ilgiau ieškojęs vietos objektams ir spalvoms. Visa tai lygiai akivaizdu ir jo naujoj grafiko, kuri, neprasidama savo ankstyvesnio intensyvumo, dabar spindi sidabrinu skaidrumu, išradinga, originali, naiviai šilta ir giedri, ji dar kartą, juodom ir baltom dėmėm, mus praveda tuo savotiško pasaulio terenu, kuriame man teko pabūti vieną laimingą parą.

Ir kai vėl skridau virš mirguliuojančių šiaurės ežerų, galvojau gerai, kad Ignas tokiais keliais eina ir gerai, kad retkarčiais galiu aplankyti jo jaukus namus, kurio sienos tinka tokiems nepamirštamiesiems paveikslams.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE
PARAMA-
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. 3 Str. French Cognac 5th 4.59
2. Grain Alcohol 190 proof U.S.P. 5th 4.89
3. Armagnac Imp. French Brandy 5th 4.39
4. Riccadonna Vermouth 30 oz. Bott. 1.29

5. Zubrovka 100 proof 5th 4.75
6. Napoleon Imp. French Vermouth 5th 1.19
7. Bordeaux French Wine 5th 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

A. Staneikos dailės parodoje dail. J. Bagdonas, prof. J. Puzinas ir dr. St. Bačkis. A. Gruzdienės nuotrauka

ADALBERTA STANEIKĄ PRISIMENANT

Prof. J. Puzino kalba per LB Balsą Philadelphiajoje

Prieš tris metus, 1962 m. vasario 17 dieną, širdies smūgio ištiktas, pasitraukė iš mūsų tarpo iškilus senosios kartos dailininkas, nusipelnęs diplomatas ir taurus lietuvis patriotas Adalbertas (Vaitiekus) Staneika, lietuvių tautos neteko kraštui daug nusipelnusio vyro, jo artimieji -- kilnaus būdo ir gilios asmenybės žmogaus. Vėlonio žmonos daktarės Marijos Staneikienės rūpesčiu pastatytas paminklas, kuris šiandien iškilmingai atidarytas West Laurel Hill kapinėse, Bala-Cynwyd, Pa. Ta proga suruošta ir Adalberto Staneikos pomirtinė dailės paroda, kuri šiandien atidaroma 3 valandą popietį All Hallows salėje, Greenwood ir Bent Road kampas, Wyncote, Pa.

Lietuvių bendruomenės Balsas, didžiai vertindamas a. a. Adalberto Staneikos nuopelnus Lietuvai ir lietuvių daliai, šios radijos programos metu nori bent bendrais bruožais supažindinti savo klausytojus su Adalberto Staneikos gyvenimo keliu, jo darbų Lietuvos diplomatinėje tarnyboje ir su jo kūryba.

Likimas taip lėmė, kad Adalbertas Staneika ir gimė ir mirė savo tėvų žemėje. Jis gimė 1885 metais balandžio 23 dieną Lekty dvare, Galicijoje, anuo metu austrų okupuotoje Lenkijos dalyje, 1863 metų sukilimo dalyvio Antano Staneikos ir žemaitės Karolinos Prielgauskaitės šeimoje. Jo tėvas Antanas Staneika kilęs nuo Sintautų (Šakių aps.), 1863 metais aktyviai įsijungė į sukilimą prieš rusų valdžią ir kovose su rusais buvo sužeistas net 7 kartus. Nepavykus sukilimui, Antanas Staneika buvo priverstas pasitraukti iš savo tėvynės ir atsikrėjęs Galicijoje ilgesnį laiką buvo kunigaikščio Liubomirsko Lekty dvare ūkvedžiu. Bet nerami Antano Staneikos dvasia už keletos metų nuvedė jį Italijon, kur 1866-1867 metais jis kovoje Giuseppe Garibaldi dailinuosė dėl Italijos suvienijimo. Po to vėl grįžo į Lekdus, kur 1885 metais

Staneikų šeima susilaukė Adalberto. Vėliau, tėvams persikėlus į Krokuvą, jaunas Adalbertas augo ir brendė su savo trimis broliais ir seseria. Šeimoje vyravo lietuviška nuotaika: motina kvėpė vaikams lietuvišką dvasią, o tėvas pasakojo apie savo laisvės kovas tiek savo žemėje Lietuvoje, tiek ir Italijoje.

Adalbertas Staneika mokslus ėjo šv. Onos gimnazijoje Krokuvoje. Čia jau ėmė reikštis jo polinkis menui, todėl 1904 metais jis stojo į Krokuvos Dailės Akademiją, kur studijavo tapybą ir tapybą. Aldražini praplėsti, toliau tęsė studijas užsienyje: 1909 studijavo Muenchen, 1910-1912 Paryžiuje ir 1912-1918 Romoje. Sunkiomis pirmojo pasaulinio karo dienomis, kada alkis ir net badas buvo gana dažnas Staneikos svečias, jis buvo pakviestas į amerikiečių metodistų gimnaziją Romoje mokytoju, vėliau čia iškilo iki vice-direktorių. Be to, dailininkų centre Via Marguta turėjo didžiulę dailės studiją.

Išsikūrus Lietuvos Respublikos pasiuntinybei prie Karališkosios Italijos valdžios, Lietuvos atstovu dr. Jurgio Šaulio netrukus pakviestas, 1921 metais Staneika pradėjo dirbti Lietuvos pasiuntinybėje, kur vasario 25 dieną paskirtas spaudos attache ir nuo gruodžio 1 dienos pasiuntinybės sekretorium. Pirmaisiais mėnesiais spaudos biuras veikė Staneikos bute, kur dirbo jis pats ir italų žurnalistas Giuseppe Salvatori, kuris kartu iki pat 1940 metų buvo ir Eltos atstovas Romoje. Dėl gerų pažiūrų su italų politikais ir žurnalais, Staneikai pavyko įteiti italų spaudon su įvairiais komunikatais Lietuvos, ypač Vilniaus ir Klaipėdos klausimais. Pavyzdžiui, nuo 1921 kovo 15 dienos iki 1922 metų vasario 28 d. italų spaudoje išspausdinta spaudos biuro paruošti net 62 komunikatai, o maždaug tuo pačiu laiku patys laikraščiai pagalbiuro duotus duomenis įdėjo 26

straipsnius. Tai buvo didelis laimėjimas, informuojant italų spaudą tuo metu Lietuvai labai aktualiais Vilniaus ir Klaipėdos klausimais, nes ir lenkai bei vokiečiai stengėsi palenkti savo pusėn italų opinią. 1930 metų kovo 1 d. Staneika perkeltas į centrą, užsieny reikalų ministeriją Kaune. Pradžioje jis buvo ministerijos sekretorium, 1935 metų kovo 1 d. pakeltas referentu, o 1938 metų kovo 15 d. -- pasiuntinybės patarėju. Bedirbdamas centre, Staneika atstovaudavo Lietuvą įvairiose tarptautinėse organizacijose: Tarptautiniame Darbo Biure prie Tautų Sąjungos, buvo Lietuvos Tarptautinio Intelektualinio Bendradarbiavimo Komisijos sekretorius prie Tarptautinio Intelektualinio Bendradarbiavimo įstaiigos Paryžiuje, 1939 metais Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vyriausias įgallotinis pabėgėlių reikalams ir kt. Diplomatinėje tarnyboje dirbo iki 1940 metų bolševikų okupacijos. Už rpestingą diplomatinę tarnybą apdovanojamas ordinais: Didž. Lietuvos Kunigaikščio Gedimino, Latvijos Triljū Žvaigždžių, Estijos Nepriklausomybės ir Italijos Komendatoriaus ordinu. Ir atvykęs į Ameriką įvairiomis progomis keldavo Lietuvos laisvės bylą Washingtonė.

Be diplomatinės tarnybos, kuriai skyrė apie 20 metų, didžiąją savo gyvenimo dalį pavedė daliai. Į lietuvių dailės darbą Staneika įsijungė nuo 1904 metų, kada pradėjo savo studijas Krokuvos Dailės Akademijoje. Tuo metu akademijoje buvo susitelkęs gražus lietuvių studentų būrelis: Adomas Varnas, Ignas Šlapelis, Kazimieras Ulianskas ir Petras Rimša. Jogailos universitete tuo metu studijavo Juozas Albinas Herbačiauskas ir Sofija Kymanaitė, o konservatorijoje mokėsi Zigmąs Skirgaila. Krokuvoje bendradarbiaujantis lietuvių jaunimas 1904 metų kovo mėnesį susibūrė į "Ritmos" draugiją, kurios nariu buvo ir Adalbertas Staneika. Vėliau į tą draugiją dar įstojo Antanas Didžiulis, Pranas Mažylis, Justinas Vienožinskis ir kiti. Netrukus krokuviečiams lietuviams kilo mintis įkurti Lietuvių Dailės Draugiją, kuri rengtų dailės parodas, supažindintų visuomenę su dailės klausimais, organizuotų lietuvių laudies meno rinkimą ir kita. Apsvarsčius steigimos draugijos projektą, 1905 metais Staneika, Adomas Varnas ir Petras Rimša išvyko Lietuvon to sumanymo įgyvendinti. Ir liepos pabaigoje Staneika pirmą kartą išvydo savo tėvų žemę. Po Lietuvos keliavo pesčias pačiu revoliucijos įkarsčiu. Lankėsi Suvalkuose, Rimšos tėviškėje Naudžiūse, kartu su Varnu apėjo daugelį kaimų ir miestelių, viešėjo žmuidzinavičiaus tėviškėje Rudukuose ir daugelyje kitų vietų. Rudukų grįžo su Varnu Krokuvon Lietuvių Dailės Draugijos neįkūrę, nes Lietuvoje tuo metu nėra buvę dailininkų, bet iškelta mintis tokią draugiją steigti Vilniuje ir surengti pirmą lietuvių dailės parodą. Lietuvoje susilaukė priitarimo ir 1906 metų gruodžio 27 d. Vilniuje atidaryta dailės paroda. Joje Staneika dar nedalyvavo, bet savo kūrinį išstato po visą Europą išsiplatškė lietuvių dailininkai: A. Žmuidzinavičius iš Paryžiaus, M. K. Čiurlionis, Kazimieras Stabrauskas, K. Vitkauskas ir V. Žičkauskas iš Varšuvos, Vladislavas Leščinskis ir Jonas Peseckas iš Rostovo prie Dono, Antanas Jaroševičius iš Kazanės, Petras Kalpokas iš Muencheno, Juozas Žikaras iš Petrapičio, Kajetonas Sklierius iš Liepojos, architektas Ipolitas Jauniška iš Wieluno, Kališo gubernijoje. Po parodos steigta ir Lietuvių Dailės Draugija, 1907 metais turėjusi 19 narių, o 1914 -- net 3691 į Lietuvių Dailės Draugiją įstojo ir Staneika, o antroje parodoje 1908 metais jau dalyvavo su visa eile portretų: Žemaitės, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės, J. A. Herbačiausko, Mykolo Roemerio, muziko Skirgailos, skulptoriaus Ulianskio ir kita. Parodos metu susipažino su M. K. Čiurlioniu, kurio kūrybą Staneika nepaprastai vertino. 1920 metų gegužės mėn. Staneika dalyvavo Lietuvių Meno Kūrėjų Draugijos surengtoje parodoje Kaune su devyniais paveikslais. Vėliau, kad ir dirbdamas Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, visą laisvalaikį skyrė tapybai. Apie tai pats Staneika rašė: "Diplomatinę darbą atlikti nuoširdžiai laikiau savo pareiga tėvynei, o dailės meną -- tikruo-

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS balandžio 9 d. išleido penktą (ir paskutinį) Civilinio Karo 100 metų sukačiai paminėti pašto ženklą. Ženklas 5 centų spausdintas juoda ir mėlyna spalva. Piešinys stovintis kareivis ir sustatytų šautuvų guba.

1864 m. gegužės mėnesį, po Wilderness mūšio Virginijoje, mūšiai vyko toliau tarp šiauriečių ir pietiečių prie Cold Harbor ir Spottsylvania Court House, kur, nekalbant apie pietiečių, ir šiauriečiai turėjo labai sunkių nuostolių, netekdami vien tik prie Cold Harbor apie 10,000 vyrų užmuštais ir sužeistais. Rudenį mūšiai vyko toliau prie Winchester, Cedar Creek ir Petersburg. 1865 m. vasario mėnesį mūšiai

ju pašaukimu, todėl ir bedirbdamas Užs. Reik. Ministerijoje laisvą bei poilsio laiką, sekma dienas, vakarus, skirdavau dailės menui ir niekad nenutraukiau tapybos darbo" (iš anketos LE). Kaune turėjo savo studiją ir 1941-1944 metais buvo Taikosmos Dailės Instituto dėstytoju, Kaune dalyvaudavo lietuvių dailės parodose, o 1944 metų kovo 1 -- balandžio 19 dieną Vilniuje lietuvių dailės parodoje vilniuje buvo išstotęs eilę portretų: Petro Rimšos, Elenos Korganovienės, Kudoko tėvo, Jievos Neniškienės ir dr. Marijos Staneikienės. Jo kūrinių yra įsigijusi M. K. Čiurlionio galerija Kaune, Vilniaus Dailės Muziejus ir daugelis privačių asmenų Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kitur. Be to, Staneika buvo paskutiniosios nepriklausomos Lietuvos Dailininkų Sąjungos pirmininkas. 1944 metais artėjant bolševikams, Staneika pasitraukė į Vokietiją ir 1945-1949 Ravensburge turėjo savo studiją. 1946 metais dalyvavo lietuvių, latvių ir estų dailininkų parodoje Baden-Badene.

1949 metų spalio vienuoliktą atvyko į JAV ir čia prie pat Philadelphiajos Wyncote iki pat savo mirties buvo atsidėjęs tik dailės kūrybai ir pedagoginiam darbui. 1951 metų gruodžio 13-14 d. toje pačioje vietoje, kaip ir šiandien, buvo suruošęs savo kūrinių parodą, kurioje buvo išstotės 9 portretai ir 3 peizažai. Buvo Pensilvanijos Dailės Akademijos narys, Old York Road dailininkų sąjungos narys ir kurį laiką mokytojo Cheltenham meno centre.

Tapyboje naudojo aliejų, temperą ir pastelę. Staneika geriausiais portretais laikė: Lietuvos Respublikos Prez. dr. Kazio Griniaus (aliejus); nupirko Kovai su džiūva sanatorija A. Panemunėje; rašytojų Sofijos Čiurlionienės ir Alės Rūtos, skulpt. Petro Rimšos (aliejus); įsigijo Vilniaus Dailės Muziejus; dr. Juozo Nemeikšos (aliejus); p. Elenos Korganovienės (dr. Staneikienės motinos, aliejus); p. Ievos Neniškienės (pastelė ir aliejus); Andre Dardenne, skulpt. Hans Mesler (aliejus), dr. Marijos Staneikienės (aliejus); adv. dr. Stasio Daukšos (aliejus); peizažai: Tacony Park, Pa. (aliejus) ir Curtis Arboretum Park, Pa. (tempera). Kaip dailininkas Adalbertas Staneika buvo akademinio realizmo atstovas. Jis buvo kūrėjas tikrąja to žodžio prasme. Jis kūrė pamatų, kūrinių atiduodamas visą savo sielą. Jo gamtovaizdžiuose vyrauja nuostabi spalvų harmonija, o portretuose atsispindi tapomųjų žmonių asmenybės bruožai, jų charakteris. Visas išbaigta, išgyventa.

Tat su didžia pagarba šiandien minime kraštui nusipelnusį tautos sūnų, plačią ir gilią asmenybę, didelį altruistą ir humanistą.

1965, IV, 24

vėl pradėti, kur šiauriečių vadas gen. Grantas laimėjo mūšį balandžio 1 d. prie Five Forks, sekantį dieną paėmė Petersburgą, o balandžio 3 d. Richmondą. Tačiau ir pietiečių jėgos jau buvo išsekusios, ir balandžio 9 d. jų armijos vadas gen. Lee pasidavė Appomatox, Va., Teismo Rūmuose, įteikdamas savo kardą generolui Grantui. Po Lee kapituliacijos sugriuvo pietiečių konfederacija ir jų kariuomenės daliniai vienas po kito padėjo ginklus, užbaigdami 5 metus užtrukusį Civilinį Karą. Appomatox Court House, Va., ir apylinkė dabar paversti Tautiniu Parku.

EGIPTAS. Prieš kelias savaites Romoje pasimirė buvęs Egipto karalius Farukas I.

Farukas I (1920-1965) po savo tėvo karaliaus Fuado mirties 1936 m. perėmė Egipto sostą, bet kadangi tada jis dar buvo nepilnametis, iki 1937, VII, 29 valdė regentų taryba. Farukas mokslus ėjo Anglijoje. 1936 m. vedė Safi Naz Zulican (karalienė Farida), su kuria 1948 m. išsiskyrė ir 1951 m. vedė Narmian Sadek (karalienė Nariman). 1952, VII, 26, kilus krašte revoliucijai, buvo nuo sosto pašalintas, o vėliau naujo diktatoriaus Naserio ir visai iš krašto ištremtas. Farukas, kaip ir jo tėvas Fuadas, buvo aistringi filatelista ir turėjo labai retų pašto ženklų kolekcijas, tačiau po revoliucijos visos jo kolekcijos buvo nusavintos, o vėliau parduotos iš varžytynių. Tremtyje daugiausia gyveno Italijoje ir Monake.

KANADA balandžio 28 d. vėl išleido du naujus 5 centų p. ženklus savo provincijoms pagerbti. Šį kartą pagerbiamos Manitoba ir Britų Kolumbija.

1. Manitobos provincijai skirtame p. ženkle parodytas tos provincijos herbas ir jos gėlė -- prerijų krokusas. Ženklas spausdintas ruda, lelijine ir žalia spalvomis.

Manitoba yra centrinėje Kanadoje ir užima 246,512 kv. mylių plotą. Pietuose ji remiasi į JAV. Dakotos ir Minnesotos valstijas, vakaruose į Saskatchewan provinciją, šiaurėje į Northwest teritoriją ir Hudsono įlanką, rytuose į Ontario provinciją. Vadinama prerijų provincija ir užima kadaise buvusio ledynų laikotarpio Agassiz ežero didesnę dalį, su daugybe didelių upių ir ežerų, kurių didžiausi yra Winnipeg, Winnipegosis ir Manitoba (nuo jo ir provincijos vardas). Provincija gyvenama tik pietuose, o tolyn į šiaurę tęsiasi milžiniški miškai ir prerijos, šiaurės dalyse labai gausu žemės turtų: kasamas auksas, sidabras ir kiti metalai (iškasama pusė viso pasaulio nikelio), neseniai surasti labai dideli naftos šaltiniai, išplėsta žvejyba ir miško pramonė, pietuose -- tęsiasi neapdirpti vasariniai kviečių ir kitų grūdinių kultūrų plotai, pieno ūkis. Seniau labai verstasi kailinių žvėrių medžiokle. Gyventojai dauguma škotų kilmės, bet nemaža prancūzų, indėnų ir kt.

Provinciją bene pirmas apliko anglų jūrininkas Sir Thomas Button, kuris 1612 m. įšalo Hudsono įlankos vakarinuosiuose pakraščiuose, Nelsono upės žiotyje. 1670 m. Hudson's Bay kailių prekybos bendrovė čia įsteigė Port Nelsoną ir gavo teises

ekspluatuoti visą teritoriją. Vėliau prancūzų kailių medžiotojai ir pirkliai čia steigė savo prekybos punktus, bet viskas perėjo anglų žinion po 1763 m. karo. Pirmos pastovios nausėdijos buvo įkurtos 1811 m. škotų lordo Thomas Douglas Raudonosios upės pakraščiuose. 1867-70 m. pusiau indėnų kilmės gyventojai, vadovaujami Louis Riel, buvo sukilę ir užėmė Fort Garry ir apylinkes. 1869 m. D. Britanijos vyriausybė išpirko visas nuosavybės teises iš Hudson Bay kompanijos ir suorganizavo atskirą provinciją, kuri 1870 m. buvo priimta į Kanados konfederaciją. Provincijos sostinė yra Winnipeg miestas (su priemiesčiais apie 425,000 gyv.), kiti didesni miestai -- St. Boniface, Brandon, Selkirk, Portage la Prairie ir East Kildonan.

2. Britų Kolumbijai skirtame p. ženkle parodytas tos provincijos herbas ir jos gėlė dogwood (sedula, lot. Cornus Nuttallii). Ženklas spausdintas lelijine, geltona ir žalia spalvomis.

Britų Kolumbija yra pati vakariausia Kanados provincija, gulinti Ramiojo vandenyno pakrantėse, apimanti sausumą ir daugelį salų, kurių didžiausios Vancouverio ir Karalienės Charlotes salos. Bendras provincijos plotas -- 355,900 kv. mylių. Didumu yra trečioji Kanadoje, šiaurėje atsiremianti į Ykono teritoriją, vakaruose -- į Alaskos pakraščius ir į Ramiojo vandenyną, pietuose į JAV Washingtono valstiją, rytuose -- į Albertos provinciją. Kraštas labai kalnuotas, traukiasi trys ilgos Uolotųjų kalnų grandinės, su daugybe upių ir ežerų. Didelė dalis apaugusi miškais. Puikūs kalnų vaizdai. Pajūryje klimatas švelnus, viduryje -- šturktokas. Gyventojai verčiasi žemės ir sodų ūkiu, žvejyba, miško medžiagos gamyba. Iškasama daug metalų, mineralų ir anglies. Gyventojai daugumoje anglų kilmės, bet nemaža yra ir rusų, japonų, kinų ir indėnų kilmės.

Britų Kolumbijos pakrantes 1778 m. pirmasis aplankė keliautojas kapitonas James Cook. Dešimt metų vėliau kapitonas John Meares čia įkūrė pirmą britų sodybą Nootką. Vėliau pakrantes ėmė savintis ispanai ir rusai, kurie buvo pradėję kurtis Alaskoje ir gretimose salose. 1793 m. su ispanais buvo susitarta ir jie savo pretenzijų atsisakė. 1792 m. kapitonas George Vancouver apiplaukė jo vardu pavadintą salą. 1793 m. Aleksandras Mackenzie, atvykęs iš rytų, tyrinėjo kraštą. Kraštas tada buvo vadinamas New Caledonia, ir Amerika į jį taip pat reikšė pretenzijų. 1843 m. buvo pastatytas Victoria fortas Vancouverio saloje. 1846 m. suamerikiečiais buvo susitarta ir vėliau teritorijai nustatytos dabartinės ribos. 1849 m. Vancouverio sala buvo paskelbta atskira kolonija. Kai 1856 m. Fraserio upės slėnyje buvo rasta auksas, čia ėmė kurtis naujakuriai, kurie 1858 m. sritį pavadino British Columbia (turbūt nuo Columbia upės, kuri teka per Kanadą ir USA). 1866 m. abi kolonijos susijungė į vieną British Columbia, o 1871 m. įstojo į Kanados konfederaciją. Provincijos sostinė yra Victoria miestas (65,000 gyv.); kiti didesni miestai -- Vancouver, New Westminster, Trail, Nanaimo, Prince Rupert ir Nelson.

British Columbia & Vancouver Island kartą arba paskirai yra turėjusios savo atskirus pašto ženklus nuo 1861 iki 1871 m.

Taip atrodo žmogus, kuris neskaitytų laikraščio!

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

• **ALT S-gos** Clevelando skyriaus narių susirinkimas įvyks gegužės 16 d. (sekmadienį), 11:30 val. ryto Dirvos patalpose. Dienotvarkėje ALT S-gos Seimo ir skyriaus tolimesnės veiklos reikalai.

Sol, IRENA GRIGALIŪNAITĖ su Clevelando Vyrų Oktetu dalyvaus meninėje programoje vakare - koncerte gegužės 22 d. šv. Jurgio parapijos salėje, Clevelande. Vakara rengia sporto klubas Žaibas.

• **Algis Zaparackas**, iš Detroito, Lietuvių Studentų Sąjungos ir Pasaulio Jaunimo Kongreso Komiteto pirmininkas dalyvaus Filisterių Skautų Sąjunga suvažiavime Clevelande gegužės 29-31 dienomis ir referuos apie studentijos reikalus bei 1966 metais Chicagoje šaukiamą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

• **Filisterių Skautų Sąjungos** suvažiavime Clevelande gegužės 29-31 dienomis apie Lietuvių Bendruomenę, VLIKą, ALTą ir kitas lietuvių institucijas kalbės JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai dr. Algirdas Avižienis iš Los Angeles ir Romas Kezys iš New Yorko, ir Pasaulio Lie-

tuvių Bendruomenės Valdybos vicepirmininkas Vytautas Kamantas iš Clevelando.

• **LB Clevelando I-os** Apyl. visuotinas susirinkimas kviečiamas gegužės 16 d., 12 val., Lietuvių svetainėje.

Darbotvarkėje: 1. Apyl. Valdybos pranešimas; 2. Naujos Valdybos rinkimai; 3. Einamieji reikalai.

Prašome šiame susirinkime skaitlingai dalyvauti.

Valdyba

• **Prieš atnaujinami savo draudimus, palyginkite kainas telefonuodami V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.**

• **Algirdas Bielskus**, Pabaltiečių Federacijos Lietuvių Sekcijos vadovas, yra įgaliojamas atstovauti Centro Valdybą Pabaltiečių žaidynėse ir sprendžiant visus Pabaltiečių Sporto Federacijoje lietuvių reikalus.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 9 - BIRŽELIO 5 D. D. dail. Vytauto IGNO tapybos ir grafikos paroda Gallery International patalpose.

GEGUŽĖS 15 D. Lietuvių saliečių gimnazijai paremti vakaras.

GEGUŽĖS 16 iki 23 D. Tėvo Alg. Kezlo, S.J., foto paroda. Atidarymas gegužės 16 d. 3 val. Čiurlionio Ansamblio namuose, Ruošia Giedros korporacija.

GEGUŽĖS 30 D. Katalikų Moterų S-gos 35 metų sukakties proga banketas Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽĖS 22 D. Clevelando vyrų okteto koncertas - balius šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia LSK Žaibas.

GEGUŽĖS 29, 30, 31 D. D. A.S.S. Filisterių Skautų S-gos suvažiavimas ir studijų dienos su programa Čiurlionio Ansamblio namuose.

GEGUŽĖS 30 D. Koncertas-balius (Hospitality Inn, 90 ir 91 kelių sankryžoje). Rengia Akademiniš Skautų Sąjūdis.

BIRŽELIO 6 D. šv. Kazimiero liet. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

NEW YORKO LIETUVIAI

• **Virgilijus Prancevičius**, 19 metų, D. ir M. Prancevičių sūnus Velykų dieną grįžęs iš bažnyčios, kol šeima paruoš pusryčius, išvažiuo pasivažinėti ir... tėvai belaukdami sūnaus pusryčiams gavo žinią, kad jis už pusantrų bloko nuo namų sunkiai sužeistas katastrofoje detektyvo automobiliiui trenkus į jo mašinos šoną.

Virgilijus nuvežtas į Queens General Hospital iki šiol tebeguli be sąmonės.

Balandžio 27 dieną automobiliiui netekus kontrolės mirtinai užsimušė St. John Kolegijos studentas Raimundas Jakelaitis, 20 m. kartu nusinešdamas ir kito draugo amerikiečio gyvybę.

Šios dvi žiaurios nelaimės nepaprastai sukrėtė ne tik jų šeimas, draugus bei akademinį jaunimą, bet ir visą New Yorko lietuvių visuomenę.

Be to, šiomis dienomis įvyko ir dar pora lengvesnių auto nelaimių New Yorko akademinio jaunimo tarpe.

Š. m. gegužės 1 d. New

BIRŽELIO 13 D. Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos gegužinė.

BIRŽELIO 20 D. Lietuvos okupacijos -- baitsių birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT.

BIRŽELIO 27 D. Kariui paremti gegužinė Čiurlionio Ansamblio namuose. Rengia L.V.S. Ramovė.

LIEPOS 4 D. SLA 14 Kuopos vasaros pobūvis kuopos nariams ir svečiams Čiurlionio Ansamblio sodelyje.

RUGSĖJO 25 D. Dirvos sukaštutinis banketas šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 2 D. Nerūgos ir Pilėnų tautų tėvų komitetų rengiamas balius šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 16 D. Čiurlionio Ansamblio balius.

SPALIO 17 D. Pietūs. Rengia Vysk. M. Valančiaus mokyklos tėvų k-tas.

SPALIO 23 D. šv. Kazimiero liet. mokyklos parengimas.

SPALIO 24 Kristaus Karaliaus minėjimas Naujosios Parapijos salėje.

SPALIO 30 D. Lithuanian Village Bendrovės tradicinis metinis balius Lietuvių salėje.

SPALIO 31 D. tradicinė vakarienė Naujosios Parapijos salėje.

LAPKRIČIO 6 D. Vakaras jaunimui. Rengia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

LAPKRIČIO 27 D. Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia L.V.S. Ramovė.

GRUODŽIO 26 D. Kalėdų Egutė. Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

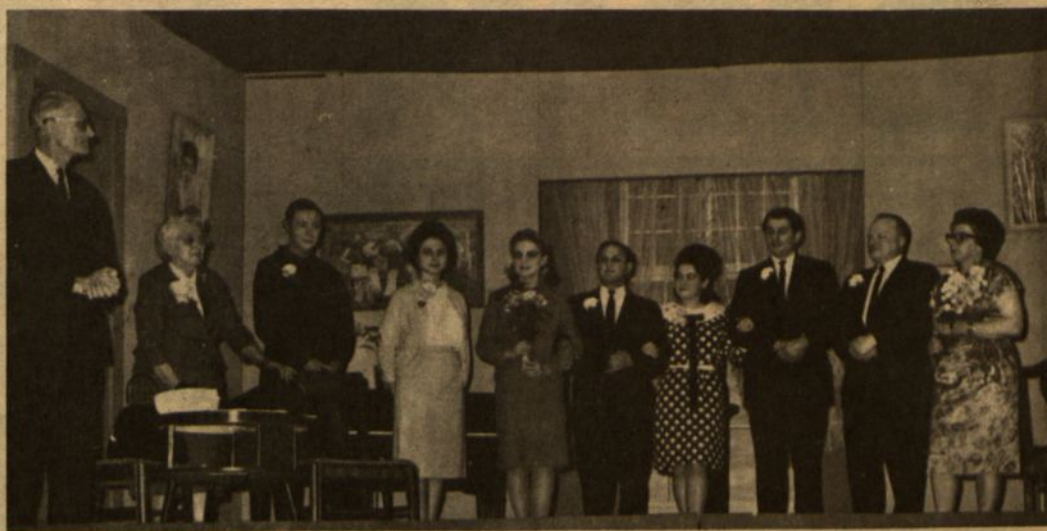
GRUODŽIO 31 D. Tradicinis Lietuvių Bendruomenės Naujųjų metų sutikimas. šv. Jurgio parapijos salėje.

PARDUODAMAS NAMAS 1057-59 — 169 gt. 2 butai. Teirautis: Rock Creek, Ohio. Tel. 563-3176. (54-56)

PARDUODAMAS NAMAS Naujosios parapijos rajone, 6 kamb. colonial. Parduoda savininkas. Teirautis tel. IV 1-3684. (52-56)

SAVININKAS PARDUODA

2 šeimų namą, labai geram stovį, prie parko, ramioj gatvėje. Telef. KE 1-6948. (52-54)

Detroito scenos mėgėjų grupė vadovaujama Z. Mikšienės, gegužės 1 d. Detroito Lietuvių Namuose Balfo naudai suvaidino komediją "Teta iš Amerikos". Nuotraukoje BALF skyriaus pirm. A. Mustelks sveikina artistus. Stovi iš kairės: A. Mustelks, rež. Z. Mikšienė, A. Glatkauskas, V. Hotra, B. Marčiukaitytė, A. Pesys, R. Garlauskaitė, V. Žebertavičius, M. Sajauskas ir I. Laurinavičienė.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

MOKINIŲ TĖVAMS

Jau laikas užregistruoti savo vaikus, kurie šių metų rudenį lankys Detroito lituanistinės mokyklos pirmąjį skyrių. Užsiregistruoti galima pas mokyklos vedėją S. Slizį telefonu CR 8-2436 arba darbo metu mokykloje kiekvieną šeštadienį per visą gegužės mėnesį.

• **Detroito Lituanistinė mokykla** šiuos mokslo metus užbaigs birželio mėn. 6 d., sekmadienį, pamaldomis šv. Antano bažnyčioje ir iškilmingu aktu su menine programa Lietuvių namuose. Mokykla savo specialia programa nori atžymėti darbo penkiolikmetį ir kviečia visus mokytojus, kurie yra dirbę mokykloje laikotarpį nuo 1949 metų iki šių mokslo metų, dalyvauti

pamaldose ir iškilmingame akte Lietuvių namuose. Po programos bus padaryta visų dirbusių ir tebedirbančių mokytojų bendra nuotrauka, kuri bus panaudota spaudai, mokyklos kronikai ir lituanistinių mokyklų istorinei medžiagai.

• **Filmas apie prezidentą Ant. Smetoną** bus demonstruojama Detroito Lietuvių Namuose žemutinėje salėje, gegužės mėn. 15 d., 8 val. vak.

Filmas užsitęs apie vieną valandą. Bus rodoma prezidento atvykimas į Ameriką, sutikimas stotyje ir lietuviškose kolonijose, laido tuovės, ir namas, kuriame jis paskutiniu laiku gyveno.

Detroito visuomenė kviečiama šio dokumentalinio filmo pasižiūrėti.

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4½% DIVIDENTAI IŠSIUNČIAMI PASTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1417 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: Area Code 312; 242-4395;

Suburban Phone: 656-6330.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI

Licenzijuota lietuvių įmonės, registruota U.S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3212 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

Telef. CA 5-1864

2439 ir 2608 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629

Telef. WA 5-2737

DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepaprastai papigintomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100% vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.

NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pamušalu.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIUS — NAUJAS LF NARYS

Gegužės 2 d. ALTS Chicago skyrius turėjo visuotinį narių susirinkimą. Susirinkime agr. Ig. Andrašūnas skaitė paskaitą — Dabartinės ir Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkis statistikos šviesoje, plačiai ir išsamiai išnagrinėjęs dabartinės ir 1939 m. Lietuvos žemės ūkį. Ig. Andrašūno duomenimis, sovietiškos žemės ūkio sistemos kūrėjai nenumatė, jog vienas darbo žmogus galėtų išnaudoti kitą darbo žmogų. Jie kovodami su kapitalistine sistema perėmė patys kapitalistų vietą ir darbo žmogui pasidarė žiauresnį kapitalistai, negu bent kas kapitalistinėse kraštuose, nes jie yra valdžia ir visus tos sistemos netobulumus ir minusus balansuoja mažiausiojo nenaudai.

Išrinkti į Sąjungos seimą atstovai: Orentas, J. Bartkus, G. Modestavičienė, Blinstrubienė, P. Vėbra, K. Ramanauskas, K. Matutis ir E. Matutienė.

Skyriaus pirmininkui Orentui pasiūlius, daugumos balsais nutarta įnešti į Lietuvos Fondą 100 dolerių ir tapti pilnateisiu nariu.

Plačiai nagrinėta būsimo New Yorke Seimo reikalai. Pasikalbėjime aktyviai dalyvavo — J. Jurkūnas, T. Blinstrubas, Orentas, Virpša ir kt.

Pirmasis prie naujos valdybos visuotinas susirinkimas praėjo darbingoje ir užbaigtuvės linksmoje nuotaikoje.

V. Binkis

• V. Grybauskas, naujasis Lauko Teniso Sekcijos Komiteto vadovas pareiškė, kad jis dės pastangas suaktyvinti šią sporto šaką.

Sporto Klubų vadovai prašomi nedelsiant informuoti Lauko Teniso Sekcijos Komiteto vadovą ir Centro Valdybą apie lauko teniso esamą padėtį, Klubo ribose.

Prašome suaktyvinti organizuotas treniruotes, stengtis įtraukti jaunimą ir jaunučius ir juos sudominti

šia sporto šaką. Pravesti jiems organizuotas treniruotes senesniųjų lauko tenisininkų globoje.

• Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Krepšinio ir Tinklinio pirmenybės įvyks Chicagoje, gegužės 15 d. nuo 10 v. r. iki 6 v. v. vyrų, jaunių, moterų ir mergaičių tinkl., Foster Park, 8400 S. Loomis Blvd., o nuo 11 v. r. iki 6 v. v. vyrų ir jaunių krepšinis, Brother's Rice Aukšt. mokykloje, 10001 S. Crawford Ave. 1965 gegužės 16 nuo 11 v. r. moterų ir vyrų tinklinio baigmės, 2 v. p. p. jaunių krepšinio baigmė, 3:30 v. p. p. vyrų krepšinio baigmė, Brother's Rice Aukšt. Mok., 10001 S. Crawford Ave.

E. MODESTAVIČIUS, Lietuvos Vyrų Krepšinio Rinktinės narys, kurį su kitais 200 Lietuvos, latvių ir estų rinktininių krepšininkais, tinklininkais matysime besirungiant Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Krepšinio ir Tinklinio Pirmenybėse, gegužės 15 ir 16 d. Chicagoje.

P. Petručio nuotrauka

• DR. PAULIUS ŠVARCAS, St. Louis, Mo, ALTS-gos skyriaus ir LNF pirmininkas Lietuvos Nepriklausomybės Fondui prisiuntė 90 dol.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

įvyks gegužės 29 ir 30 dienomis, Statler Hilton viešbutyje 7th Ave. ir 33rd St., New York, N. Y.

SEIMUI NUMATYTA SEKANTI DARBOTVARKĖ:

Šeštadienį, 29 dieną:

10:00 — 12:00

Registracija, iškilmingas posėdis. Inž. Jono Jurkūno paskaita tema: ALT S-gos veikimo gairės ateičiai.

2:00 Darbo posėdis.

- a) Seimo prezidiumo ir komisijų sudarymas.
- b) Sąjungos valdybos pranešimai: S-gos pirm. Vytautas Abraitis ir ižd. Povilas Ališauskas.
- c) Revizijos komisijos pranešimas.
- d) Diskusijos dėl pranešimų.
- e) Lietuvos laisvinimo organizacijos reikalai: dr. Bronius Nemickas ir Emilija Čekienė.

7:00 val. vak. B A N K E T A S.

Invokacija — dr. kun. S. Valiušaitis. 7 val. cocktail, 8 val. vakarienė, 10 val. šokiai.

Sekmadienį, gegužės 30 dieną:

9:00 — 12:00

- 1) Skyrių pirmininkų pranešimai.
- 2) Sąjungos valdybos rinkimai.
- 3) Tarybos rinkimai.
- 4) Revizijos komisijos rinkimai.
- 5) Rezoliucijų priėmimas.

Po pietų tose pačiose patalpose įvyks VILTIES draugijos narių susirinkimas.

ALT S-gos valdyba kviečia visus narius suvažiuoti gausiai dalyvauti.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

savo suvažiavimo proga ruošia iškilmingą

BALIŲ,

kuris įvyks š. m. gegužės 29 dieną, Statler Hilton Hotel, 7 Avenue ir 33 Street, New York, N. Y.

7 val. vak. kokteilis, 8 val. vakarienė ir 10 val. vak. šokiai iki 2 val. ryto, grojant neolituojamų orkestrui iš Chicago ir dalyvaujant solistei Vandai Stankienei.

Įėjimas 12 dol. asmeniui. Jaunimui vien tik į šokius 3 dol.

Kviečiame lietuvių visuomenę gausiai atsilankyti. Bilietus iš anksto galima įsigyti pas ALT S-gos Seimo rengimo komiteto pirmininką Albina Trečioką, 185 N. Sterling Drive, Orange, N. J. 07050. Telef. 675-3925, Code 201. Banketo rengimo komitetą: Jurij Sirusą — pirm. 85-59 88 St., Woodhaven 21, N. Y. HI 1-8724; Petrą Lanį — 1248 Waverly Pl., Elizabeth, N. J. 353-1169; Antaną Seniką — 24 North Road, Great Neck, N. Y. HU 7-5407.

Baliuje bus progos ne tik pasilinksinti, bet ir sutikti senai matytų draugų bei pažįstamų iš visos Amerikos atvykusių Seimo atstovų ir jų šeimų. Rūbai vakariniai.

Rengimo Komitetas

ALT laiškas JAV Prezidentui

L.B. Johnsonui

Dear Mr. President:

In executive session held on April 29, 1965, the officers of the Lithuanian American Council unanimously decided to express the Council's sincere gratitude to you, Mr. President, for your determined stand to prevent a communist takeover of South Viet Nam, representing approximately one million patriotic Americans of Lithuanian birth or ancestry, and several hundred American Lithuanian organizations which back this organization's work for the Liberation of Lithuania from the Soviet yoke, the Lithuanian American Council reaffirms its fullest support of your correct and firm policy of resisting communist aggression in Asia and elsewhere in the world.

This is the 25th year that Lithuania -- the land of our forefathers -- and the other Baltic States are enduring oppressive Soviet occupation, innocent victims of unprovoked communist aggression. We American Lithuanians are truly grateful to the Government of the United States for its steadfast policy of not recognizing the illegal seizure by and incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia into the Soviet Union.

Many thousands of refugees in this country, having personally experienced the harsh Soviet occupation of the Baltic States, know and can testify that these are the same type of aggressors and the same aggressive methods now being used in Asia and Africa as well as in Europe. They know that as long as communist aggression is not stopped by force, humanity cannot realize peace and serenity.

Commending the strong stand you have taken against the shameful communist aggressions, we are of the opinion and the hope that by virtue of your policy the liberation of Lithuania and the Lithuanian nation will be realized sooner than otherwise.

Respectfully,

Leonard Šimutis, President

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC.

Balandžio 29 d. Chicagoje įvyko ALT Valdybos posėdis. Išklauti ALT pirmininko L. Šimučio, I vicepirmininko dr. P. Grigaičio ir sekretoriaus E. Bartkaus pranešimai iš lietuvių veiksmų pasitarimo, įvykusio š. m. balandžio 11 d. Washington, D.C., kuriame dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT), Vyrtauto Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLK), Lietuvos Laisvės Komiteto (LLK) ir Lietuvių Bendruomenės (LB) atstovai.

Pasitarime apsparstyti bendri klausimai Lietuvos laisvinimo reikalais -- Lietuvos užgrobtimo ryškinimas spaudoje ir valdžios institucijose, kreipimasis į atitinkamas JAV įstaigas, prašant pasiskubinti kelti Lietuvos išlaisvinimo klausimą, atitinkamos literatūros spausdinimas ir platinimas amerikiečių visuomenėje ir kiti su tuo susiję klausimai. Taip pat išklauti pranešimai iš įvykusio balandžio 12 d. Washington, D.C. Bendrojo Pabaltiečių Komiteto posėdžio, kur dalyvavo estų, latvių ir lietuvių atstovai. Lietuviams atstovavo ALT Valdybos nariai -- L. Šimutis ir dr. P. Grigaitis.

Bendrame Pabaltiečių Komiteto posėdyje nutarta sekti ir duoti savo pastabas dėl Sovietų Sąjungos ir JAV konsularinės sutarties vykdymo. Nusistatyta Baltijos kraštus liečiančiuose klausimuose, kur bus reikalingas bendrai veikti ir siekti atitinkamų pa-

simatymų valdžios įstaigose, ginti savo reikalus žodžiu ir memorandumais.

Toliau ALT Valdyba priėmė JAV Prezidentui L.B. Johnson pareiškimą, užgriantį jo griežtą laikymąsi komunistinės agresijos atžvilgiu, primenant, kad ir Lietuva tais pačiais metodais ir tų pačių agresorių yra pavergta. Išreikšta viltis, kad Lietuvos išlaisvinimas bus paskubintas.

Pasitulas padėkos laiškas JAV ambasadoriui prie JT Adlai E. Stevensonui už priminimą Jungtinėse Tautose, kad Baltijos kraštai yra bolševikinės agresijos aukos.

Taip pat pasiųsti laišškai Valskybės Sekretoriui D. Rusk ir Senato Užsienio Komisijos pirmininkui J.W. Fulbright su pastabomis dėl JAV - Sovietų Sąjungos konsularinės sutarties ratifikavimo.

Nutarta paskirti anglų kalba leidžiamam žurnalui Lituanus \$500,00 parama. Taipgi nutarta ALT atstovams dalyvauti latvių seime, kuris įvyks gegužės 7 d. Chicagoje. Apsvarstyti kiti aktualieji organizaciniai reikalai. Posėdyje dalyvavo: E. Bartkus, dr. K. Drangelis, dr. P. Grigaitis, dr. V. Šimaitis, L. Šimutis, J. Talalas ir dr. J. Valaitis. Gegužės 3 d. ALT iankėsi VLIK ir LLK pirmininkas V. Si-

Solistė Vanda Stankienė

SOL. GINA ČAPKAUSKIENĖ pakviesta dainuoti į Montreallio televiziją. Ji debiutavo gegužės 3 d. išpildydama ariją iš poeros "Romeo ir Juliette".

CHICAGO

* AL MONTESSORI D-jos Vaikų Namų Tėvų susirinkimas, paskutinis šiais mokslo metais, įvyks gegužės mėn. 12 dieną, trečiadienį, 8:00 val. v. Vaikų Namuose, 2743 W. 69-ta gatvė. Susirinkime diskusijos vaikų auklėjimo ir kitais aktualiais klausimais. Vyks vaikų registracija sekantiems metams į Vaikų Namus ir lituanistinę klasę.

Į susirinkimą kviečiami visi atsilankyti.

AL Montessori Vaikų Namai registruoja vaikus 1965-66 mokslo metams. Ši mokykla miesto ir valstijos sveikatos skyrių pripažinta kaip pavyzdinga vaikų auklėjimo institucija. Montessori dvasioje kur viskas kalba meilę vaikui. Kalbama tik lietuviškai. Primiama antros, trečios kartos lietuviškai. Dėl informacijos skambinti telef.: 476-4999 tarp 3:30 ir 4:30 val. p.p.

PUTNAM, Conn.

• Eglutės šventė įvyks birželio 6 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje. Putname, Conn.

Programą atliks patys vaikai. Bus labai įdomus vaidinimas, kurį parengė Bostono mokyklos mokiniai.

dzikauskas, su kuriuo buvo aptarti bendros veiklos vykdymo reikalai ir tą pačią dieną buvo atvykęs JAV LB Centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis, bendrai pasiinformuoti ir aptarti lietuvių visuomenės rūpinimus klausimus Lietuvos vadavimo akcijose.

ALT

Vadovė — P. Kalvaitienė. Bendri žaidimai lauke.

Piešinių parodėlėje gali dalyvauti visi vaikai ir ne Eglutės skaitytojai. Piešinius prisiųsti iki gegužės 16 d. pažymint vardą, pavardę, vietovę ir vaiko metus.

Tėvai ir mokytojai prašomi vaikus iš anksto sutelkti, paruošti ir atvežti į vaikų šventę.

AUKOS DIRVAI

V. Senuta, Brockton 1.00
A. Krausas, Australia 5.00
W. Žiogas, Orefield 4.00
J. Bagdanskis, E. Chicago .. 3.00
V. Kazlas, Inglewood 2.00
Dr.A. Butkus, Cleveland 4.00
V. Gaidelis, Omaha 2.00
A. Čepulis, Philadelphia 5.00
J. Petkūnas, Chia
J. Petkūnas, Chicago 2.00
P. Vaiginis, Cleveland 1.00
H. Kulber, Brroklyn 5.00
V. Venckus, Venezuela 1.00
J. Juškaitis, Berwyn 2.00
B. Pivarnas, New York 15.00
V. Vepštas, Chicago 1.00
V. Janušauskas, Montreal .. 1.00
K. Krulikas, Richmond Hill 4.00
S. Vaskys, So. Ozone Park .. 1.00

NAUJOS KNYGOS

KAI TU ARTI MANĖS -- Danguolė Sadūnaitė. Eilėraščiai, 40 psl. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, 1965 m. Viršelio aplangą piešė P. Jurkus. Gaunama: Lietuvių Dienų Leidykla, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif, 90029 ir pas platintojus.

Danguolė Sadūnaitė yra viena iš jaunosios kartos poetų, pasireiškusį po II-jo pas. karo, gyvenama Vakaruose, D. Britanijoje.

Gimnaziją ji lankė Detmolede ir Grevene ir baigė jau persikėlusį į Š. Valiją, D. Britanijoje. Ten studijavo vokiečių kalbą ir literatūrą ir anglų literatūrą. Baigė B. A. laipsnį, ištekojo už prof. R. Sealey, kuris išmoko lietuviškai ir aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenėje. Iš Londono persikėlė į JAV (Buffalo), kur R. Sealey profesorlauja. Abu daug verčia lietuvių, kūrinių į anglų kalbą.

Tai yra antras Danguolės S. poezijos rinkinys. Jos poezija yra jau gero laiko nutolusi nuo lietuvių poezijos tradicijų. Forma nebeteri klasiško ritmo, nei rimų. Ji eina anglų imazinistų keliais. Valdas, jausmas ir nuotaika yra svarbiausi jos eilėraščių požymiai. Trapi ir švelni pastelinė nuotaika supa Sadūnaitės lyrinį ir sluzetinius eilėraščius. Intymūs žmogaus ryšiai su žeme ir pasilgimas Dievo nudažo visą rinkinį.